

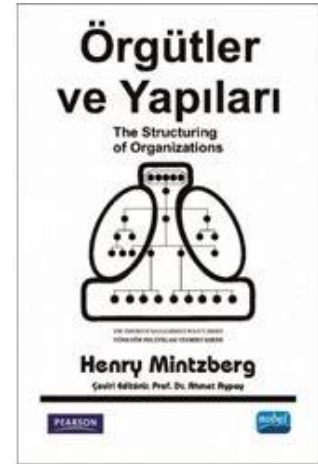

KİTAP İNCELEMESİ

Örgütler ve Yapıları

Ayşe Dönmez¹

Yazar: Henry Mintzberg
Çeviri Editörü: Ahmet Aypay
Yayınevi: Nobel Akademik Yayıncılık
Basım Yılı: 2014
Sayfa Sayısı: 479
ISBN: 978-605-133-803-3

Örgütler ve Yapıları [The Structuring of Organizations] isimli kitap Henry Mintzberg tarafından yazılmış olup ilk baskısını 1979 yılında yapmıştır. 2014 yılında ise Prof. Dr. Ahmet Aypay editörlüğünde Türkçe'ye çevrilmiştir. Türkiye'de yönetim ve organizasyon, işletme, kamu yönetimi, eğitim yönetimi, işletme gibi alanlarda özellikle lisansüstü eğitim gören öğrenciler için alanın temel kaynaklarından birisinin Türkçe'ye çevrilmesi önem arz etmektedir. Henry Mintzberg'in yönetim, strateji oluşturma ve organizasyon şekilleri üzerine çalışmaları bulunmaktadır. Mintzberg Harvard İşletme Dergisi [Harvard Business Review] tarafından seçilen 50 yönetim piri arasında gösterilmekte olup, kırk beş yıllık önemli bir birikime sahip yönetim ve strateji uzmanıdır. Klasik ve en önemli eserleri arasında Yönetici Görevinin Doğası [The Nature of Managerial Work, 1973 ve 1983], Örgütlerin Yapılanması [The Structuring of Organizations, 1979], Beşli Yapı: Etkili Örgütlerin Tasarlanması [Structure in Fives: Designing Effective Organizations, 1995], Örgütlerde ve Çevresinde Güç [Power in and around Organizations, 1983], Stratejik Planlamanın Yükselişi ve Çöküşü [The Rise and Fall of Strategic Planning, 1994], Strateji Safari [Strategy Safari, 1998], Stratejinin İntikamı [Strategy Bites Back, 2005], Yönetimde Mintzberg [Mintzberg on Management, 1989]

¹ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

sayılabilir. Yönetim ve strateji alanında 150'nin üstünde makalesi, onbeş kitabı ve SSCI onbinlerce atfı bulunmaktadır.

Kitap; dört kısım ve yirmiiki bölümden oluşmaktadır. Birinci kısım “Örgüt Nasıl İşler”, ikinci kısım “Tasarım Parametreleri”, üçüncü kısım “Durumsallık Faktörleri” ve dördüncü kısım “Yapısal Düzenlemeler”dir. Bu kitap örgütlerin nasıl çalıştığını (yapılanmaları, koordinasyon mekanizmaları, iletişim ve akış sistemleri), örgütlerin tasarlarırken kullanılan parametreleri (işte uzmanlaşma, davranışın biçimlenmesi, eğitim ve doktrinleme, birimlerin oluşturulması, birim büyüklüğü, planlama ve kontrol sistemleri, yatay ve dikey karar verme mekanizmaları), durumsal faktörleri (yaş ve büyüklük, teknik sistem, çevre ve güç) ve yapısal biçimleri (basit yapı, makina bürokrasisi, profesyonel bürokrasi, bölümlenmiş biçim, esnek yapı ve sonuç beşgeni) detaylı bir biçimde açıklanmakta ve örneklendirilmektedir.

Mintzberg'in bu çalışması, yönetim ve örgüt yapısının incelendiği nerdeyse her kitapta referans edilmektedir. Örgütler kendilerini nasıl yapılandırır? sorusuyla yola çıkan Mintzberg kendisini, yapılan çalışmaları sentezleyerek birçok parçası kayıp olan bir bulmacayı çözmeye çalışan biri olarak tanımlamaktadır. Örgütler ve Yapıları okuması ve anlaşılması daha doğrusu özümsemesi çok kolay bir eser olmayıp, kitabın okunmasıyla ilgili okuyucunun bilgi birikimine göre önsözde yazarın tavsiyeleri bulunmaktadır. Kitap çeviri bir eser olduğu için dilsel olarak cümle yapılarında bazı sıkıntılar olmakla beraber çeviri kitaplarda kavramsal yapıları kurmanın zorluluğu da göz ardı edilmemelidir. Kitabın içerisinde çok sayıda şekil kullanılmıştır, şekillerle ilgili ayrıntılı açıklamalar verilmekle beraber bu açıklamalar okuyucunun kurgulanan yapıyı daha iyi anlamasına da yardımcı olmaktadır. Mintzberg'in alana en önemli katkılarından biri yapıyla ilgili teorisini şekle aktarabilmesidir. Ayrıca bölüm içlerinde şirket, fabrika ve kamu kurumlarından konuyla ilgili çok sayıda örnek yer almaktadır. Verilen örnekler de okuyucunun konuyu idrak etmesine yardımcı olmaktadır. Kitap; Yönetim-organizasyon, işletme literatürünün kült eserleri arasındadır. Bu kitap Eğitim Yönetimi, İşletme, Kamu Yönetimi, Yönetim ve Organizasyon, Endüstri Mühendisliği, Sağlık Yönetimi gibi tüm diğer yönetim ve örgütleri anlamaya çalışan bilim dallarındaki akademisyen ve öğrencilerin yararlanabileceği bir başucu kitabı olarak nitelendirilebilir.